

Oplegger Voorstel tot wijziging van statuten en reglementen CDA 2021

1. Inleiding

Het CDA is en blijft een partij in beweging. Dit blijkt uit het traject ‘partijvernieuwing’ dat in 2017 in gang is gezet. Een traject dat is gebouwd op 7 bouwstenen en is uitgemond in het Vernieuwingsplan ‘The Winning Mood - CDA: een open netwerk partij met idealen’.

Eind 2019 heeft het partijbestuur overeenstemming bereikt over het eindvoorstel bestuurlijke vernieuwing en in januari 2020 zijn de bijbehorende tekstuele wijzigingsvoorstellen met betrekking tot de statuten en bijbehorende reglementen vastgesteld ten behoeve van het partijcongres van juni 2020. Besloten is vanaf 2020 alvast met deze nieuwe structuur te gaan werken. De statutenwijziging voor de nieuwe structuur is echter nooit geformaliseerd wegens het niet doorgaan van het voorjaarscongres 2020 in verband met COVID-19.

Op 9 juli 2021 heeft de Taskforce Governance onder leiding van Yvonne van Rooy een rapport over de bestuursstructuur van de vereniging gepresenteerd. De Taskforce was ingesteld om de nieuwe bestuursstructuur van de vereniging, waarmee ongeveer anderhalf jaar is gewerkt, te analyseren en te bezien op verbetermogelijkheden.

In de zomer van 2021 is op verzoek van de Verenigingsraad een tijdelijke werkgroep governance ingesteld onder leiding van de secretaris, Marischa Kip, en verder bestaande uit leden van de Verenigingsraad om op een paar inhoudelijke punten tot nadere voorstellen te komen. Hierover heeft halverwege september besluitvorming plaatsgevonden in de Verenigingsraad.

Verder is op het bijzonder Partijcongres van 10 en 11 september 2021 een resolutie aangenomen om de concept-statutenwijziging voor te leggen aan het Partijcongres van 11 december 2021, waarbij de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de diverse gremia helder zijn omschreven.

Deze veranderde situatie ten opzichte van 2020 heeft geleid tot nieuwe tekstuele wijzigingsvoorstellen. De statutencommissie die ook verantwoordelijk was voor de tekstuele wijzigingsvoorstellen in 2020 heeft dit verder opgepakt.¹ De opdracht van de commissie luidde in 2019: *“Pas de bestaande statuten en reglementen van het CDA waar nodig en mogelijk aan aan de definitieve voorstellen uit de verschillende deelprojecten van partijvernieuwing. Zorg hierbij voor een begrijpelijke en eenduidige tekst en houdt de onderlinge samenhang tussen bestaande en nieuwe teksten in de statuten en reglementen in de gaten. Houd in de aanpassing rekening met de (dwingende) regels van het verenigingsrecht dat geldt voor alle verenigingen in Nederland.”*

¹ De statutencommissie bestaat uit: Hilde Westera, Caspar Koopman, Petra de Groot, Paul van den Biggelaar, Marischa Kip (adviseur).

De statutencommissie hoopt met de wijzigingsvoorstellen te zorgen voor statuten en reglementen die actueel zijn, bijdragen aan een meer flexibele en wendbare structuur en een lenige, solide en slagvaardige partij.

Leeswijzer

In deze oplegger wordt een toelichting gegeven op de voorstellen tot wijziging van de statuten en de reglementen. Er wordt allereerst stilgestaan bij de uitgangspunten die de statutencommissie heeft gehanteerd. Deze zijn gebaseerd op de 7 bouwstenen uit het Vernieuwingsplan 'The Winning Mood - CDA: een open netwerk partij met idealen', het eindvoorstel bestuurlijke vernieuwing, het rapport van de Taskforce Governance, de uitwerking daarvan door de tijdelijke werkgroep en de resolutie welke is aangenomen op het bijzonder Partijcongres van 10 en 11 september 2021. Vervolgens worden bijzonderheden uit de wijzigingsvoorstellen nader toegelicht. Een deel van de voorgestelde wijzigingen bestaat uit tekstuele veranderingen. Een ander deel bestaat uit inhoudelijke wijzigingen. Deze inhoudelijke wijzigingen worden in deze oplegger van een toelichting voorzien. Tot slot wordt stilgestaan bij het vervolgproces.

De statutencommissie heeft zich gebogen over de volgende onderdelen:

- Bijlage A - Statuten:
- Bijlage B - Huishoudelijk Reglement:
- Bijlage C - Kandidaatstellingsreglementen:
 1. Kandidaatstellingsreglement TK, EK en EP;
 2. Kandidaatstellingsreglement Provinciale Staten;
 3. Kandidaatstellingsreglement Gemeenteraad; en
 4. Kandidaatstellingsreglement Waterschap.
- Bijlage D - Overige reglementen.
 1. Reglement van Orde Partijcongres;
 2. Reglement tot vaststelling van programma's;
 3. Reglement Integriteits- en Royementscommissie;
 4. Reglement Commissie van Beroep; en
 5. Gravamenreglement.

Het Giftenreglement en het Reglement Auditcommissie moeten nog nader worden gezien en worden ter besluitvorming voorgelegd aan een volgend Partijcongres. Daarnaast geldt dat de uitwerking van de werkwijze en het functioneren van het Netwerkberaad ook nog volgt.

In verband met de invoering van de WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen) per 1 juli 2021 dienen er bij eerste statutenwijziging die wordt doorgevoerd (aanvullende) bepalingen te worden

opgenomen in de statuten inzake belet, ontstentenis en tegenstrijdig belang van bestuurders. Hiervoor waren in 2020 geen voorstellen voorbereid omdat de parlementaire behandeling van de wet op dat moment nog gaande was. Eerder was in deze oplegger vermeld dat deze voorstellen op dit moment worden voorbereid, maar nog niet gereed zijn, en dat deze bepalingen aan dit voorstel worden toegevoegd, zodra ze gereed zijn. Inmiddels zijn deze bepalingen toegevoegd als tekstvoorstellen aan de statuten.

2. Uitgangspunten

Op basis van de voorstellen om te komen tot een partijvernieuwing heeft de commissie de statuten en reglementen beoordeeld. Zij heeft hierbij de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Verhippen, verkorten, versimpelen;

Bij de statutenwijziging van 2016 is ervoor gekozen om de statuten en reglementen te verhelderen en te vereenvoudigen. Ook bij deze voorstellen tot wijziging van de statuten en reglementen heeft de statutencommissie geprobeerd om de statuten en reglementen waar mogelijk korter, simpeler en meer eenduidig op te schrijven. De commissie heeft hierbij specifiek gekeken naar voorstellen die voortvloeien uit partijvernieuwing.

Het doel is om de statuten en reglementen toegankelijker te maken voor de gemeentelijke en provinciale afdelingen. Concrete bepalingen die op hen van toepassing zijn, hebben wij geprobeerd te verhippen, verkorten en versimpelen.

2. Het water kookt van onderop;

Een belangrijke bouwsteen van partijvernieuwing is dat het water kookt van onderop. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid zo laag mogelijk neergelegd wordt in de partij; het zwaartepunt ligt bij de afdelingen. Daarom heeft de statutencommissie zich afgevraagd of iets in de statuten of reglementen geregeld moest worden en, zo ja, op welke manier. Bij wie past de verantwoordelijkheid het beste? Bij taken en verantwoordelijkheden die niet per se in de statuten of de reglementen geregeld moeten worden, wordt voorgesteld om deze te schrappen.

3. Naar een slagvaardige structuur;

Een andere belangrijke bouwsteen van partijvernieuwing is dat de structuur een middel moet zijn tot het doel: het creëren van een open netwerk partij met idealen. Dit betekent dat meer vrijheid moet ontstaan voor de afdelingen: we doen lokaal wat lokaal kan en centraal wat centraal moet. Verder is van belang dat structuren binnen de partijen niet tegen de organisatie gaan werken. De huidige governance dateert nog uit de oprichtingsjaren. Voor een slagvaardige besturing van de partij, wordt het bestuur verkleind en versterkt. Tegelijkertijd wordt een Verenigingsraad in het leven geroepen die een brede afspiegeling is van de partij met onder meer vertegenwoordigers van de provinciale afdelingen. Ook krijgen de netwerken, onder meer verenigd in het Netwerkberaad, een eigen plaats in de statuten. Tot slot krijgen de afdelingen meer ruimte om hun taken naar eigen inzicht in te vullen.

4. Actualiseren en flexibiliseren:

De statuten en reglementen zijn geen keurslijf, maar moet gebruikers houvast en zekerheid geven. Het is daarbij belangrijk dat de statuten en reglementen in 'evenwicht' zijn: het moet de leden beschermen voor een 'overactief en te machtig' bestuur, maar moet ook een slagvaardig en verantwoord bestuur van de partij mogelijk maken. Om die reden heeft de statutencommissie getoetst wat per se in de statuten en reglementen moet komen en wat eventueel geregeld kan worden in handreikingen of leidraden. Het voordeel is dat handreikingen en leidraden makkelijker aangepast kunnen worden naar de dagelijkse praktijk.

3. Inhoudelijke toelichting op de wijzigingsvoorstellen

Zoals genoemd, bevatten de wijzigingsvoorstellen zowel inhoudelijke als tekstuele wijzigingen. Dit is als zodanig toegelicht in de voorstellen. De inhoudelijke wijzigingen worden in deze oplegger van een toelichting voorzien. Dit gebeurt aan de hand van drie thema's: slagvaardig bestuur, vernieuwing verkiezingsprocedure en een innovatieve partij.

De netwerken krijgen een eigen plaats in de statuten. Doel van de netwerken is om (politiek) debat te organiseren, stimuleren en te faciliteren, en bij te dragen aan visievorming. De samenwerking tussen de erkende netwerken vindt plaats binnen het Netwerkberaad dat een nieuw orgaan van de partij wordt (naast het Partijcongres, het Landelijk Bestuur en de Verenigingsraad). De taak van het Netwerkberaad wordt het organiseren van dialoog tussen de erkende netwerken, de Verenigingsraad, de fracties van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en de CDA-delegatie in de EVP-fractie. Daarnaast vertegenwoordigt het Netwerkberaad de netwerken in de Verenigingsraad.

3.1 Slagvaardig bestuur

Een open netwerk partij vraagt om goed bestuur. Het is belangrijk dat daarbij een structuur wordt gekozen die bijdraagt aan de slagvaardigheid van de partij; zowel op landelijk als decentraal niveau. In deze paragraaf wordt toegelicht welke voorstellen zijn gedaan om tot een slagvaardig bestuur te komen.

Landelijk: filosofie

Op landelijk niveau wordt de governance gewijzigd conform de opeenvolgende besluitvorming van het Partijbestuur inzake het eindvoorstel bestuurlijke vernieuwing: 'Lenig, Solide en Slagvaardig': een nieuw besturingsmodel voor het CDA, de adviezen van de Taskforce Governance en de uitwerking daarvan door de tijdelijke werkgroep en in lijn met de (aangenomen) resolutie van het Partijcongres die opriep tot deze wijziging van de bestuursstructuur. Het voorstel is dat de systematiek van het Partijbestuur en, als onderdeel daarvan, het Dagelijks Bestuur wordt aangepast. Deze worden omgevormd tot een Landelijk Bestuur en een Verenigingsraad. Hierdoor komen de bestuursthema's overeenkomstig het rapport van de Taskforce Governance duidelijk te liggen bij het Landelijk Bestuur.

Landelijk: samenstelling

De Verenigingsraad bestaat uit stemhebbende leden en adviserende leden. Stemhebbende leden zijn de vertegenwoordigers van de provinciale afdelingen, de vertegenwoordiger van het Netwerkberaad, een vertegenwoordiger van het CDJA, het CDAV en de CDA-Senioren en de leden van het Landelijk Bestuur. Adviserende leden zijn de fractievoorzitters van de Eerste en Tweede Kamer, de voorzitter van de CDA-delegatie in de EVP-fractie in het Europees Parlement, de directeur van het Wetenschappelijk Instituut en de voorzitter van de Bestuurdersvereniging.

Landelijk: bevoegdheden

De Verenigingsraad krijgt adviserende bevoegdheden en goedkeuringsbevoegdheden. Door middel van een zogenaamde 'gele kaart' procedure is erin voorzien dat het Landelijk Bestuur een voorstel moet heroverwegen als de Verenigingsraad goedkeuring onthoudt.

Qua uitvoering en besluitvorming van taken en bevoegdheden komt het zwaartepunt dus terecht bij het Landelijk Bestuur. De Verenigingsraad krijgt de bevoegdheid te adviseren over politieke ontwikkelingen en partij-aangelegenheden, de strategische kaders voor de (middel)lange termijn en de verkiezingen. De politiek en de partij kunnen dus nadrukkelijk ter sprake worden gebracht in de Verenigingsraad. Zodoende is draagvlak voor de besluiten van het Landelijk Bestuur gewaarborgd. De Verenigingsraad gaat zich richten op de middellange en lange termijn en met het Landelijk Bestuur in gesprek over belangrijke stukken, zoals strategische kaders, het politieke beleid en de begroting. Bij besluiten over de verkiezingen, bijvoorbeeld rond de advieslijst en de voordracht van de lijsttrekker, is het aan het Landelijk Bestuur om het besluit te nemen; de Verenigingsraad wordt gevraagd om het besluit goed te keuren. De Verenigingsraad wordt ook om goedkeuring gevraagd bij een wijziging van de statuten of het huishoudelijk reglement, voordat de wijziging wordt voorgelegd aan het Partijcongres.

Landelijk: belet, ontstentenis, tegenstrijdig belang

In verband met de invoering van de WBTR per 1 juli 2021 dienen er bij eerste statutenwijziging die wordt doorgevoerd (aanvullende) bepalingen te worden opgenomen in de statuten inzake belet, ontstentenis en tegenstrijdig belang van bestuurders. Hiervoor waren in 2020 geen voorstellen voorbereid omdat de parlementaire behandeling van de wet op dat moment nog gaande was. Eerder was in deze oplegger vermeld dat deze voorstellen op dit moment worden voorbereid, maar nog niet gereed zijn, en dat deze bepalingen aan dit voorstel worden toegevoegd, zodra ze gereed zijn. Inmiddels zijn deze bepalingen toegevoegd als tekstvoorstellen aan de statuten.

Landelijk: netwerken

De netwerken krijgen de eigenstandige bevoegdheid om voorstellen, resoluties en amendementen ter behandeling bij het Partijcongres in te dienen. Daarnaast worden de netwerken geraadpleegd over de samenstelling van de advieslijst voor de kandidaatstelling van leden van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en het Europees Parlement. Verder kunnen de netwerken amendementen indienen op de ontwerp tekst van de programma's. De criteria waaraan netwerken moeten voldoen om erkend te worden, zijn opgenomen in het huishoudelijk reglement. Deze criteria waarborgen een

minimumvorm aan organisatiegraad. Voor het overige krijgen de netwerken de flexibiliteit de samenstelling, organisatie en werkwijze, taken en bevoegdheden nader te regelen.

De samenwerking tussen de netwerken wordt versterkt door het instellen van een Netwerkberaad, een nieuw orgaan van de partij. De taak van het netwerkberaad wordt het organiseren van dialoog tussen onder meer de netwerken, de Verenigingsraad, het Landelijk Bestuur de fracties van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en de CDA-delegatie in de EVP-fractie. Ook op deze manier is kruisbestuiving van dynamiek, diversiteit en innovatie in de partij geborgd. Een vertegenwoordiger van het Netwerkberaad is lid van de Verenigingsraad.

Landelijk: bijzondere organen

Het CDA kent verschillende bijzondere organen die (binnen de oude structuur) het Partijcongres en het bestuur adviseren over specifieke onderwerpen. Concreet ziet dit op: de Auditcommissie, Toetsingscommissie, Integriteits- en Royementscommissie en de Commissie van Beroep. Deze bijzondere organen gaan hun rol op een iets andere wijze invullen. In beginsel brengen zij advies uit aan het Landelijk Bestuur, die vervolgens hierover besluit. In specifieke gevallen worden deze adviezen doorgestuurd aan de Verenigingsraad of het Partijcongres. Dit is bijvoorbeeld aan de orde bij adviezen van de Auditcommissie op de begroting en de jaarrekening, omdat aan de Verenigingsraad over de ontwerpen goedkeuring gevraagd wordt en het Partijcongres hierover besluit.

Landelijk: toezicht

De toezichtfunctie, die in het rapport van de Taskforce Governance wordt aanbevolen, is in de onderhavige voorstellen niet verwerkt. De vereniging is daar op grond van de WBTR ook niet toe verplicht. De tijd is hiervoor te beperkt gebleken. In de komende periode zal het punt van toezicht verder worden opgepakt en zullen voorstellen dienaangaande worden geformuleerd. Hierin is eveneens een rol weggelegd voor het nieuwe landelijke bestuur.

Decentraal

Op decentraal niveau (bij de gemeentelijke en provinciale afdelingen, maar ook bij de erkende netwerken) krijgt men meer handelingsruimte. In de statuten en de reglementen komt de nadruk te liggen op de kerntaken van de afdelingen. Een gedetailleerde uitwerking hoe de afdelingen deze taken moeten uitvoeren, blijft achterwege. Dit wordt opgenomen in handreikingen en leidraden.

Daarnaast krijgen afdelingen de ruimte om zich meer flexibel te organiseren. Zo wordt voor provinciale afdelingen de vrijheid gecreëerd om één bestuur in te stellen. De verplichting om te werken met een algemeen en een dagelijks bestuur wordt losgelaten.

Ook qua tijdsplanning krijgen afdelingen meer vrijheid. Zij krijgen de ruimte om zelf in te vullen hoe en wanneer zij hun werkzaamheden uitvoeren. Concreet is gekeken welke termijnen geschrapt kunnen worden. Op andere plaatsen is de termijn veranderd in een uiterlijke termijn. Concreet komt dit naar voren in de kandidaatstellingsreglementen voor de gemeenteraadsverkiezingen, de Provinciale

Statenverkiezingen en de waterschapsverkiezingen. In deze reglementen is de opgenomen termijn in sommige gevallen geschrapt en in andere gevallen gewijzigd in een uiterlijke termijn.

Diversiteit binnen het bestuur blijft een belangrijk uitgangspunt. In het kader van de genoemde uitgangspunten lag het voor de hand om de geborgde zetel van het CDJA en/of CDAV te plaatsen binnen een algemene verplichting voor de decentrale afdelingen om een afspiegeling van het electoraat in het bestuur te hebben. Echter, daar sommige afdelingen nog steeds niet aan de bestaande verplichting kunnen of willen voldoen, is het nu te vroeg om deze verplichting te schrappen.

3.2 Vernieuwing verkiezingsprocedure

Een tweede belangrijke wijziging is de vernieuwing van de verkiezingsprocedure.

Landelijk

De wijziging van het governance-model van de partij betekent een wijziging van de bevoegdheden. Dit brengt met zich mee dat ook het opstellen van een advieslijst op een andere wijze gaat plaatsvinden. Er zijn verschillende uitgangspunten die hebben geleid tot de nieuw voorgestelde procedure.

Concreet komt dit erop neer dat het Landelijk Bestuur een meer uitvoerige rol krijgt in het proces; zeker als het gaat om de voorbereiding en coördinatie. De Verenigingsraad wordt op specifieke momenten tijdens de lopende procedure actief geïnformeerd en geconsulteerd. Dit geeft meer richting en duidelijkheid aan het Landelijk Bestuur bij het opmaken van de advieslijst.

Deze procedure moet leiden tot een advieslijst die bij voorkeur in één keer goedgekeurd kan worden door de Verenigingsraad. De Verenigingsraad stemt over de gehele lijst in één keer. Indien nodig kan de Verenigingsraad in verschillende lezingen spreken over de lijst. De Verenigingsraad kan in de vernieuwde opzet niet 'plaats voor plaats' wijzigen. Als de Verenigingsraad de lijst niet kan goedkeuren, neemt het Landelijk Bestuur de advieslijst terug en kan het eventueel wijzigingen aanbrengen. De specifieke invulling van de plaatsen op de advieslijst komt toe aan het Landelijk Bestuur.

Indien de Verenigingsraad na drie lezingen besluit om de voorliggende advieslijst niet goed te keuren, is sprake van een impasse. In dat geval zendt het Landelijk Bestuur de advieslijst en groslijst door naar de afdelingen, voorzien van een gemotiveerde afwijzing van de Verenigingsraad.

Decentraal

Bij de voorstellen tot wijziging van het kandidaatstellingsreglement voor de gemeenteraads-, Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen is ervoor gekozen om de reglementen in lijn te brengen met de praktijk. Dit betekent dat op sommige plaatsen de volgorde van het artikel is aangepast. Ook zijn passages verschoven van het ene artikel naar het andere artikel. Dit maakt de reglementen meer congruent en meer in lijn met de praktijk.

Ter vergemakkelijking van de verkiezingsprocedure bij de afdelingen is ervoor gekozen om onderscheid te maken tussen 'verkiesbare' en 'niet-verkiesbare' plaatsen op de kandidatenlijst. Voor

verkiesbare kandidaten betekent dit feitelijk geen verandering. Voor niet-verkiesbare kandidaten geldt dat zij meer mogelijkheden krijgen om in beperkte mate betrokken te zijn bij vaststelling van de kandidatenlijst en het biedt een verlichting van de werkdruk.

3.3 Een innovatieve partij

Het CDA is en blijft een partij in beweging. Dit is een beweging die ontstaat in de afdelingen. Het CDA wil afdelingen faciliteren en stimuleren om te komen tot innovatieve handelwijzen. Om deze innovatie mogelijk te maken, wordt voorgesteld om een experimenteerartikel op te nemen in de statuten. Dit artikel maakt het mogelijk dat enerzijds de afdelingen kunnen experimenteren en anderzijds de ledendemocratie niet onder druk komt te staan en de zorgvuldigheid niet in gevaar komt.

4. Weergave partij-organisatie

De partij-organisatie na de wijziging van de statuten en reglementen is hieronder weergegeven:

Organen	Partijcongres, Landelijk Bestuur, Verenigingsraad, Netwerkberaad
Bijzondere organen	Commissie van Beroep, Integriteits- en Royementscommissie, Toetsingscommissie, Auditcommissie, Redactieraad
Bijzondere organisaties	Eduardo Frei Stichting, Wetenschappelijk Instituut, Bestuurdersvereniging, CDJA, CDAV
Afdelingen	Gemeentelijke Afdeling, Provinciale Afdeling, Buitenlandse Afdeling
Netwerken	Netwerken

4. Vervolgproces

In het voortraject hebben diverse projectgroepen gewerkt aan de verschillende aspecten van partijvernieuwing die zijn vertaald in wijzigingsvoorstellen door de statutencommissie. De voorstellen zijn eerst door zowel het Dagelijks Bestuur als door het Partijbestuur beoordeeld en goedgekeurd.

Uiteraard moet uiteindelijk het hoogste partijorgaan, het Partijcongres, haar eindoordeel geven over de voorstellen om de wijzigingen definitief te maken. Tijdens het Partijcongres van 11 december 2021 wordt over de voorstellen gestemd. In de aanloop hier naartoe is het mogelijk om amendementen in te dienen. Zoals tijdens het bijzonder Partijcongres van 10 en 11 september 2021 is aangegeven, wordt hierbij afgeweken van de gebruikelijke termijnen die in het huishoudelijk reglement zijn voorgeschreven. Hierbij speelt mee dat een groot deel van de voorgelegde wijzigingen al in 2020 zijn voorgelegd en dat het Partijcongres op 10 en 11 september 2021 door middel van een resolutie ervoor heeft gestemd dat de statutenwijziging op 11 december 2021 wordt voorgelegd. Daarom is zo veel mogelijk aansluiting gezocht bij de termijnen die gelden voor de wijziging van statuten en/of

reglementen van een bijzonder orgaan dan wel van overige reglementen waarvan de vaststelling is voorbehouden aan het Partijcongres.

Met het openbaar maken van het voorstel tot wijziging van de statuten en reglementen en het toezenden van het voorstel aan de provinciale en gemeentelijke afdelingen, is het mogelijk om amendementen in te dienen bij het partijbureau. Nu het congres op 11 december 2021 gepland is, is de uiterste deadline voor het inleveren van amendementen op 13 november 2021, 23:59 uur, gesteld. Na het verstrijken van de deadline heeft het Partijbestuur twee weken de tijd om deze amendementen van een preadvies te voorzien. Op 26 november 2021 worden deze preadviezen openbaar gemaakt en naar de afdelingen gezonden.

Het indienen van amendementen is aan een aantal eisen gebonden. Iedere provinciale en gemeentelijke afdeling heeft het recht om een amendement in te dienen. Dit recht komt ook toe aan 100 individuele leden en iedere bijzondere organisatie die een amendement willen indienen.

Een amendement is een beoogde verandering op het voorstel. Hierdoor kan een amendement alleen bestaan uit het schrappen van (een deel van) de voorgestelde tekst en/of een concreet nieuw tekstvoorstel. Elk amendement dient van een toelichting te worden voorzien. Op de website kunt u een blanco format downloaden die gebruikt dient te worden voor het inleveren van amendementen. Deze amendementen dienen te worden gestuurd naar statuten@cda.nl.

Na een bespreking van het voorstel en de amendementen vindt besluitvorming door het Partijcongres plaats. Het Partijcongres wordt gevraagd het Landelijk Bestuur te mandateren om na het Partijcongres waar nodig nog een redactieslag uit te voeren op de teksten.